

Kone v Čelovciach

Napísal Administrator
Utorok, 22 Február 2011 09:02

Prvá písomná zmienka o obci Čelovce je z roku 1220 keď Štefan z osady Čelovce ukradol koňa. Odvtedy sa v Čelovciach kone neprestali chovať. Spočiatku ich chovali gazdovia, ktorí kone potrebovali pri obrábaní svojich políčov. Môžeme uvažovať, že kone sa tu chovali aj predtým, len neviem z akého dôvodu spomínaný Štefan z Čeloviec roku 1220 koňa ukradol. Možno len preto, aby sa dostal domov, možno chcel ujsť pred bitkou alebo pre niečo iné. Dôvodov mohlo byť veľa a my už ich môžeme len hádať.

Skrátka, kone sa v Čelovciach chovali až do roku 2006, no ich milovníci žijú v obci naďalej. Hoci dôvod na to, aby sa nechovali, vznikli už dávno tým, že koňskú silu nahrádzať traktory a autá. Prvé auto, ktoré jazdilo po Čelovciach, si zakúpila rodina Michala Jakima roku 1960. Každý auto obdivoval, bola to modrá Octavia. Chov koní však neprestal ani vtedy, keď majitelia odovzdali svoje koníky a kravy, teda každú ťažnú silu, roku 1958 do družstva, ktoré vtedy vzniklo. Bolo to ťažké, ale ľudia si na to zvykli, lebo na nich pracovali aj v družstve. Pri založení družstva, v ňom bolo veľa, možno i 20 kusov koní. Prevádzali sa na nich práce, ako napríklad dovoz krmiva do jednotlivých maštálí, či rozvážanie naturálií tj. zrna po dedine členom družstva, ktoré dostávali za vykonanú prácu a tiež chodili nimi obrábať záhrady. Aj keď už v družstve boli traktory značiek Super a Zetor, konská sila bola nevyhnutná. Kone slúžili v 60-tych rokoch ako záprah do kočov, saní, vozov a rôznych vozíkov. Napr. rodina Bodyová vlastnila koč a tým sa každú tretiu nedeľu chodievalo po farára do susedných Plechotíc. Pre farára chodieval otec rodiny a kurátor Ján Body, ale mnohokrát ho zastúpil aj syn Pavol, ktorý mu v tom pomáhal. Buď išiel dovieť len kone z družstva a potom ich zase vypríahal a znovu zaviedol na miesto (vtedy to bolo možné), alebo aj priviezol a odviezol kňaza späť do Plechotíc. V tých časoch sa na kočoch chodievalo aj na odpusty, až pokým nezačala fungovať autobusová doprava.

Koní na družstve však pomaly ubúdalo, až kým neodišiel aj posledný pár koní. Vtedy s chovom koní začal Ján Onda. Zbral ich z družstva, boli to Sandokan a Albina. Ján Onda sa od tých čias venoval ich chovu, až do roku 2006, vychoval ich spolu 15. Aj keď v súčasnosti v obci kone chýbajú, dúfajme že sa k nám raz vrátia.